
Uhusiano-tiedote 2 / 2012

Pääkirjoitus s. 2 | Vapaaehtoistyö Tansaniassa s. 3 | Diasporassa asuvat tansanialaiset mukaan kehityshankkeisiin s. 5 | Faktoja Msingin kunnasta s.7 | Outo kansa pohjoisessa s. 8 | Parempaa maailmaa paikallisia yhteisöjä tukemalla s. 10 | Tanzania Workcamp July 2012 s. 12 | Työleiri Tansaniassa 2012 s. 16 | Uhusianon ja Ungon hankkeen kuulumisia s. 19 | Uutta henkilökuntaa resurssikeskukseen s. 21 | Meistä on moneksi s. 22 | Pikipikin kuljettajia ja monta uutta mamaa s. 22 | Uhusiano, jäsenmaksut, hallitus 2013 s. 24|

Pääkirjoitus

Uhusianon seminaari pidettiin tänä vuonna Sastamalassa Rautaveden rannalla. Tästä tiedotteesta myös ne jäsenet, jotka eivät päässeet paikalle, saavat lukea seminaarin aiheista. Suuret kiitokset kaikille osallistujille ja erityisesti *Marja-Leena Tihveräiselle* järjestelyistä!

Vietimme mielenkiintoisen lauantain ja pitkästä aikaa seminaarissa oli myös yhteinen illanvietto. Vapaamuotoinen yhdessäolo on tärkeää myös yhdistyshengen kannalta, ettei yhdistys muutu vain työksi. Tapahtumat ja kokoukset eivät kuitenkaan synny itsestään, vaan järjestäjiä ja ideoijia kaivataan. Toivoisinkin, että jäsenet ottaisivat aktiivisesti osaa Uhusianon toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Nyt olisi jo hyvä aloittaa ensi vuoden seminaarin alustava suunnittelu. Jos sinä tai yhdistyksesi olisi kiinnostunut osallistumaan ensi vuoden seminaarin tai muun toiminnan järjestämiseen ota yhteyttä hallitukseen.

* * *

Yksi Uhusianon haasteista on se, että jäsenet ja jäsenyhdistykset ovat eri puolelta Suomea. Tämä on toki myös rikkaus, mutta hankaloittaa hieman kokousjärjestelyjä. Kokouspaikkaa on vaikea valita niin, että kaikilla olisi kokoukseen tai tapahtumaan helppo ja lyhyt matka. Viime vuosina kokouksia on usein pidetty Helsingissä, jossa meillä on mahdollisuus käyttää Kepan maksuttomia järjestötiloja ja jonne melko monella hallituksen jäsenellä on ollut vaivaton matka. Kokouksia ja tapahtumia voidaan järjestää muissakin kaupungeissa, mutta tällöin kaipaisimme vinkkejä kokouspaikoista ja apua järjestelyihin kyseisen paikan lähellä asuvilta. Uhusianolla ei ole suuria varoja käytettävissä tilavuokriin ja tarjoiluihin, joten kokoukset järjestetään talkoohengessä. Koko yhdistyksen toimintahan perustuu vapaaehtoistyöhön.

* * *

Uhusianon hankkeessa on tänä vuonna tapahtunut muutoksia ja edistystä. Hankkeen vaiheista ja

nykytilasta voit lukea enemmän tästä tiedotteesta (s. 19). Resurssikeskuksen uusien tilojen remontti on valmistunut keväällä ja osa toimintoja siirtyi uusiin tiloihin jo keväällä. Hankkeen pitkäaikainen työntekijä *Venance Mlally* lopetti pestinsä alkuvuodesta ja keväällä ja kesällä oli käynnissä uuden henkilön rekrytointi. Uusi resurssikeskuksen koordinaattori *Titus Lugendo* aloitti työnsä heinäkuun lopussa.

Ensi vuosi on UNGO:n ja Uhusianon yhteisen hankkeen viimeinen vuosi, jonka aikana pitäisi myös arvioida hankkeen saavutuksia ja sopia resurssikeskuksen luovutuksesta UNGO:n hallintaan.

Yhdeksän vuoden hankerupeama on ollut pitkä ja yhteistyöhön on niin Uhusianon kuin UNGO:nkin puolella totuttu. Hankkeen päättyessä on aika paitsi arvioida onnistumisia myös löytää uusia toimintatapoja. Uhusianon osalta tämä tarkoittaa myös oman roolinsa pohtimista: jatkaako Uhusiano jonkinlaisen hankkeen parissa Tansaniassa vai keskitytäänkö toimintaan Suomessa? Minkälaisen järjestöjen tai aiheiden kanssa Uhusiano jatkossa toimii? Marraskuussa valittiin uusi hallitus, jolla on mahdollisuuksia vaikuttaa Uhusianon toimintaan suuresti.

Pia Mäkelä

Uhusiano ry:n puheenjohtaja

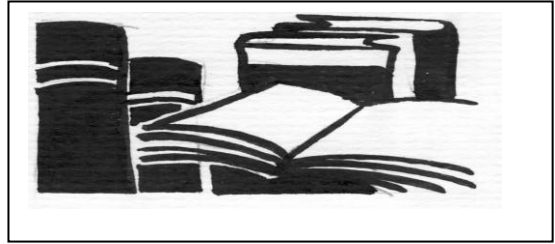

Ungon toimiston ovi

Vapaaehtoistyö Tansaniassa

Dennis London ja Marco Lyamuyan alustukset

Talkoita ja päivärahoja

Suomalais-tansanialaisissa projekteissa törmätään välillä erilaisiin käsityksiin vapaaehtoistyöstä. Suomalainen osapuoli saattaa kokea, että tansanialaisia on vaikea saada innostettua talkootyöhön ja vapaaehtoistyöstäkin oletetaan saatavan taloudellisia etuuksia vaikkapa päivärahojen muodossa. Toisaalta Tansaniassa tunnutaan pidettävän antaumuksella talkoita vaikkapa juhlien järjestämiseksi tai sukulaisten auttamiseksi. Suomessa vapaaehtoistyö kanavoituu perinteisesti yhdistysten kautta ja valtaosa yhdistyksistä on nimenomaan pieniä ja vapaaehtoistyöhön perustuvia, eikä niillä ole palkattua henkilöstöä saati toimistotilaa.

Tansaniassa tällainen toiminta taas saattaa kuulostaa omituiselta, koska jokaisella kunnioitettavalla yhdistyksellä, jolla on puhtaita jauhoja pussissaan, on fyysinen toimistotila.

Näiden käsityserojen purkamiseksi Uhusianon seminaarin ohjelmassa oli alustus ja keskustelua vapaaehtoistyön historiasta ja nykyisyydestä Tansaniassa. Alustajiksi ja keskustelun herättäjiksi pyydettiin Suomessa jo reilut kymmenen vuotta asunut ja myös Suomi–Tansania-seurassa aktiivisesti toimiva ja siten suomalaista järjestötyötä tunteva *Dennis Londo* sekä useita vuosia Msingi-seuran hankkeiden parissa työskennellyt *Marco Lyamuya*.

Ujamaa na umoja

Tansanian itsenäisyyden alkuvuosina yhteiskunnalla ei ollut suuria varoja kehityshankkeiden toteuttamiseksi. Tansanian ensimmäinen presidentti Julius Nyerere korosti politiikassaan uhurun (vapaus) lisäksi termejä ujamaa (veljeys) ja umoja (yhteys). Hän kannusti tansanialaisia toimimaan yhteistyössä oman maansa kehittämiseksi. Vaikka rahaa ei olisikaan, maalla oli paljon inhimillisiä resursseja: ihmisiä, jotka voisivat itse omalla toiminnallaan aikaansaada parannuksia ympäristössään. Itsenäisyyden alkuaikoina tansanialaiset osallistuivatkin sankoin joukoin kehityshankkeisiin ja tämä käytäntö ja talkooperinne jatkui aina 80-luvulle asti.

Osallistuminen talkoisiin tai ongelmia kohdanneen auttamiseen oli sosiaalinen velvoite. Mikäli tarvittiin talkoita talon rakentamiseksi, kaivojen tai kanavien kaivamiseksi tai vaikkapa häiden tai hautajaisten järjestämiseksi, tietoa levitettiin kaikille ja yhteisö sopi yhdessä miten ja milloin hanke toteutetaan. Sosiaalinen paine osallistumiselle oli todella suuri, eikä kukaan voinut kuvitellakaan jäävänsä pois – jopa ohikulkijoiden tuli osallistua.

Vapaat markkinat ja NGO-raha

Kansainvälisten rahoituslaitosten vaatimusten vuoksi valtion sääntelyä alettiin Tansaniassa purkaa 80- ja 90-lukujen taitteessa. Valtio pyrki hoitamaan vain perustehtäviä ja monissa asioissa päätösvalta tai ohjaus jäi vapaille markkinoille. Samaan ajankohtaan liittyi tansanialaisten kansalaisjärjestöjen syntyminen ja ulkomaisten järjestöjen hankkeiden yleistuminen Tansaniassa. Koska tansanialaisia yhdistyksiä oli vasta vähän, hankkeet ja järjestöt linkittyivät tansanialaisten silmissä nimenomaan ulkomaisiin toimijoihin.

Valtion sääntelyn ja toimintojen purkautuessa monet valtion virkamiehet menettivät työpaikkansa. Tämä koulutettujen asiantuntijoiden joukko etsi elantoa työmarkkinoilta. Monet epäonnistuiivat ja syntyi uusi syrjäytyneiden joukko. Osa kuitenkin menestyi ja monet heistä siirtyivät nimenomaan kolmannen sektorin työpaikkoihin, kansainvälisiin järjestöihin ja projekteihin. Projekteihin työllistyneiden palkka saattoi nousta huomattavasti, sillä ulkomaisten järjestöjen hankkeissa palkat olivat paljon virkamiesten palkkatasoa korkeammalla.

Uusia unelmia

Näistä projekteihin rekrytoiduista menestyjistä tulikin uusia roolimalleja monille ja varsinkin nuoret unohtivat haaveet valtion virasta ja alkoivat tavoitella uraa nimenomaan kolmannella sektorilla, järjestöissä.

Monilla sektoreilla valtio vetäytyi entisestään ja jätti monia toimintoja järjestöjen hoidettavaksi, mikä entisestään vahvisti järjestöjen asemaa. Aikaisemmin nuoret haaveilivat pääsevänsä vuorelle, *mlimani*, joka tarkoitti yliopistoa ja siten kuulumista korkeasti koulutettujen virkamiesten joukkoon. Myöhemmin nuoret alkoivatkin haaveilla ulkomaille pääsystä ja kokivat, että Tansaniassa ei ole mahdollisuuksia hyvän elämän rakentamiseen. Monet päätyivätkin ulkomaille opiskelemaan Dennis London tapaan.

Nykyäänkin yhdistyksistä tai hankkeista puhuttaessa monen tansanialaisen mieleen tulee isoja valkoisia ulkomaalaisten projektien autoja ja korkeasti palkattuja tansanialaisia NGO-ammattilaisia. Marco Lyamuya kertoi, että jos joku tansanialainen työskentelee vapaaehtoisesti ja palkatta jossakin hankkeessa, monet arvelevat hänen vain valehtelevan ja oikeasti saavan korkeaa palkkaa tai muita taloudellisia etuuksia. Jos palkattomuuteen uskotaankin niin vähintäänkin henkilöä pidetään hieman yksinkertaisena, jos hän suostuu työskentelemään ulkomaisten mzungujen hankkeissa ilman palkkaa. Hän ei selvästikään ole laatikon terävin veitsi, jos ei kykene pitämään puoliaan.

Jos suomalaisissa järjestöissä on välillä vaikea saada ihmisiä sitoutumaan toimintaan, niin samoja ongelmia kohdataan myös Tansaniassa. Ihmiset lähtevät kyllä innolla mukaan alussa, mutta väki vähenee kun selviää ettei palkallisia tehtäviä olekaan tarjolla.

Mistä muutos parempaan?

Pitäisikö ulkomaisten yhdistysten sitten lopettaa hankkeet Tansaniassa? Miten suhtautumista vapaaehtoistyöhön voitaisiin muuttaa niin että ihmiset olisivat valmiita toimimaan yhdessä paremman huomisen eteen? Marco Lyamuyan mukaan NGO:t ovat vain seurausta valtion vetäytymisen jättämästä tyhjiöstä monilla sektoreilla. Järjestöt pyrkivät paikkaamaan valtion jättämiä aukkoja ja täyttivät sinänsä tärkeitä tehtäviä.

Jos valtio ei kykene hoitamaan tärkeitä tehtäviä, on Lyamuyan ja London mukaan hyvä, että järjestöt auttavat, mutta hankkeilla pitäisi olla paikallisen yhteisön ja valtion tuki, etteivät ne jäisi irrallisiksi muusta yhteiskunnasta. Rakenteita tarvitaan varmistamaan jonkinlainen järjestöjen ja hankkeiden kontrollointi.

Osasyynä talkoomoraalin rappeutumiseen on nimittäin ollut myös varojen väärinkäyttö ja korruptio järjestöissä ja hankkeissa. Niinpä läpinäkyvyys ja korruption kitkentä ovat tärkeitä asioita myös järjestöjen hankkeissa. Vaikutusta on myös sillä, että paikalliset järjestöt nojaavat usein ulkomaiseen rahoitukseen, mikä voi vaikuttaa niin, ettei asiaa koeta omaksi vaan järjestö nähdään ulkopuolisten sätkynukkena. Valtio ei juurikaan voi tukea järjestöjen omavaraisuuden kehittymistä, koska se on yhtälailla riippuvainen ulkomaisesta rahoituksesta.

Vapaaehtoistyön moraalien uudelleen rakentaminen ja vapaaehtoistyön arvostuksen kasvattaminen ei käy helposti käden käänteessä vaan vie aikaa.

Seminaarialustusten pohjalta koonnut
Pia Mäkelä

Dennis Londo

Uhusiano-seminaarissa

Diasporassa asuvat tansanialaiset mukaan kehityshankkeisiin

Suomi–Tansania-seura nosti viime vuonna keskusteluun Suomessa asuvien tansanialaisten suhteet suomalaisiin yhdistyksiin. Usein järjestöissä, joilla on hankkeita Tansaniassa, toimivat lähinnä suomalaiset. Toisaalta Suomessakin asuu tansanialaisia, joilla saattaisi olla kiinnostusta toimia järjestöissä, joilla on yhteyksiä Tansaniaan. Heidän osaamisestaan ja paikallistuntemuksestaan voisi olla paljon apua hankkeissa. Haasteena on kuitenkin kuinka järjestöt ja niiden toiminnasta kiinnostuneet maahanmuuttajat löytävät toisensa. Uhusianon seminaarissa Ellivuoressa asiasta kävi puhumassa Suomi–Tansania-seuran edustaja Dennis Londo.

Ulkomaille opiskelemaan

Moni tansanialainen nuori haaveilee pääsemisestä ulkomaille opiskelemaan. Suomessakin asuvista, noin 500–600 tansanialaisesta valtaosa on tullut tänne alun perin opiskelun vuoksi. Vaikka ulkomailta asuminen ja opiskelu kiinnostavat, se ei kuitenkaan Dennis London mukaan tarkoita, että synnyinmaa unohtuisi, vaan Tansaniasta, siellä asuvista sukulaisista ja tuttavista kannetaan huolta ja tunnetaan vastuuta. Moni ulkomailta asuva tansanialainen pyrkii parhaansa mukaan auttamaan läheisiään ja pohtii, mitä voisi tehdä kotimaansa hyväksi ulkomailta asuessaan.

Ensimmäisen polven maahanmuuttajat tuovat tyypillisesti lähtömaansa tavat ja uskomukset mukanaan ja näitä omia tapoja vaalitaan. Tansanialaisilla näihin tapoihin kuuluu myös velvollisuus auttaa sukulaisia ja tästä velvollisuudesta nousee myös vahva motivaatio tehdä parhaansa kotimaan hyväksi. Tähän kansalaisjärjestöjen hankkeet voisivat tarjota hyvän väylän. Toisen polven maahanmuuttajat yleensä haluavat unohtaa taustansa ja haluavat seurata paikallisen valtaväestön tapoja, mutta kolmannessa sukupolvessa tavataan usein halua palata juurille.

Osaamista ei hyödynnetä

Suomessa asuvat tansanialaiset ovat pääosin varsin koulutettuja joten heillä on runsaasti henkistä pääomaa, josta voisi olla hyötyä hankkeissa ja järjestötyössä. Moni Suomeen opiskelijaksi tullut tansanialainen, Dennis London mukaan jopa yli 70 % jää tänne asumaan opiskelujenkin jälkeen, esimerkiksi perheen perustamisen vuoksi.

Hyväkään koulutustausta ei kuitenkaan välttämättä takaa maahanmuuttajan työllistymistä Suomessa, jolloin heidän osallisuutensa suomalaisen yhteiskuntaan jää rajalliseksi ja eivätkä he pääse hyödyntämään oppimaansa.

Suomen maahanmuuttopolitiikassa on ongelmana se, ettei ulkomaisia opiskelijoita pidetä potentiaalisina maahanmuuttajina eivätkä he pääse osalliseksi kotouttamistoimista. Heillä on opiskeluaikanaan vahvat siteet opinahjoonsa ja opiskelukavereihin, mutta opintojen jälkeen tulee vastaan ongelmia, varsinkin jos opiskeluaikana ei ole oppinut suomea.

London sanoin on olemassa ”potential brain” -ryhmä, jonka osaamista ei hyödynnetä ja joka ei pääse täysillä mukaan suomalaisen yhteiskuntaan, vaikka heillä olisi kiinnostusta toimia sekä lähtömaan että uuden kotimaansa hyväksi.

Osaksi yhteiskuntaa ja avuksi lähtömaalle

On surullista jos maahanmuuttajien osaamista ei hyödynnetä. Se johtaa myös negatiivisiin asenteisiin maahanmuuttajien joukossa, kun he eivät tunne itseään tervetulleiksi, vaan vetäytyvät tai suhtautuvat uuteen kotimaahansa skeptisesti. Riskinä onkin, että he jäävät suomalaisen yhteiskunnan ja myös kolmannen sektorin ulkopuolelle. Tämä on kaikkien, niin Suomen, kyseisten henkilöiden kuin lähtömaankin kannalta huono vaihtoehto.

Monet Suomessa asuvat tansanialaiset maahanmuuttajat pitävät tiiviisti yhteyttä maanmiehiinsä ja ovat paremmin tilanteen tasalla Tansanian kuin Suomen uutisista.

Järjestöjen haasteena on se, mistä tällaiset innostuneet osallistujat sitten löytää. Dennis Londo kritisoi, että Suomessa asuvat tansanialaiset itse eivät ole välttämättä tarpeeksi aktiivisia etsimään mielekkäitä toimintakanavia. Toisinaan hidasteena voi toimia haluttomuus jakaa tietoa aktiivisesti. Londo kehottaakin suomalaisia järjestöjä olemaan aktiivisia ja rekrytoimaan maahanmuuttajia mukaan toimintaan.

Kiinnostusta toimintaan on, mutta koska maahanmuuttajat eivät tunne suomalaista yhdistystoimintaa, osa heistä alkaa toteuttaa omia epävirallisia kehityshankkeita lähtömaassaan, omalla rahoituksellaan.

Suomi–Tansania-seura kehittelee datapankkia, jonka avulla suomalaiset järjestöt ja niiden toiminnasta kiinnostuneet Suomessa asuvat tansanialaiset löytäisivät toisensa.

Dennis Londo on Diakonia-ammattikoulun lehtori Järvenpäässä. Artikkelin on muokannut hänen Uhusiano-seminaarissa pitämästään alustuksesta **Pia Mäkelä**.

Tiemaiesema nähtynä pikipikin, eli moottoripyörätaksin kyydistä. Kuva Oona Timonen. (ks. juttu s. 22)

Oona Timonen opettelee chapatin tekoa.

Vuoden 2012 Uhusiano-seminaarissa esiteltiin myös jäsenjärjestöjen toimintaa. Tällä kertaa vuorossa olivat Msingin ystävyysseura (s. 7) ja Suomen Setlementtiliitto (s. 10). Tiedotteeseen saatiin lisäksi täydennyksiä ihmisten kokemuksista ruohonjuuritason kehitysyhteistyöstä.

Msingin vesijohto 2012: härkävankkuri toimii. Kuva Erkki Andersson. (Ks. juttu s. 7)

Faktoja Msingin kunnasta

Perustiedot Msingistä

Msingin kylän nimi tarkoittaa suomeksi perusta, pohja, alku.

- kunta Tansaniassa, Singidan läänissä keskisessä koillis-Tansaniassa, lähimpään kaupunkiin Singidaan on matkaa noin 64 kilometriä. Tiet alueella lähes olemattomia.
- kolme kylää: Msingi, Ishinsi, Ndala
- asukkaita noin 12 000
- ei sähköä
- pääelinkeino auringonkukan viljely, lisäksi maissi ja vihannekset
- jokaisessa kylässä peruskoulu, Msingissä kansanopisto
- terveysasema.

Msingin ystävyysseuran hankkeet Msingin kunnassa

Tarvikkeita Msingin kylän kehittämishankkeisiin 1991–2002

- rakennushankkeita kyläsuunnitelman pohjalta
- suomalainen rahoitus noin 87 000 euroa
- tansanialais-suomalainen talkootyö

Koulutus- ja vesiprojekti 2003–2008

- naisprojekti, varainkeruun tehostaminen, ohjaajien koulutus
- sadevesivarasto kasteluun
- hiv/aids
- kummilapsiprojekti
- suomalainen rahoitus noin 77 000 euroa

Msingin työ ja taito -projekti 2008–2012

- tuetaan nuorten jatkokoulutusta
- lyhytkursseja ammattiaiheista: puu- ja metallityö, kotitalous, ompelu
- perheiden tukiohjelma
- kummilapsiprojekti
- suomalainen rahoitus noin 133 000 euroa

Hankkeet 2011 – 2014

Msingin tytöt kouluun 2011–2012

- tyttöjen asuntola 40 huonetta, 80 opiskelijaa
- suomalainen rahoitus noin 36 600 euroa, jatkohakemus noin 21 000 euroa
- tansanialais-suomalainen talkootyö

Kotona ja koulussa, DVD

- tansanialaisen ala-asteen koululaisen päivä heräämisestä nukkumaanmenoon
- viestintätukirahoitus noin 7 600 euroa

Omatoimisuusshanke 2012–2014

- kehitysvammaisten perheiden koulutusta
- paikalliset kouluttajat
- perheiden tukiohjelma
- suomalainen rahoitus noin 30 000 euroa.

Msingin hankkeista ovat toteutuneet

- kaivoja yhteensä kolme sekä avustettu kolmen porakaivon hankintaa
- osallistuttu sadevesijärjestelmän kustannuksiin
- viisi koulurakennusta (neljä luokkahuonetta ja kolme toimistohuonetta) ja johtajaopettajan asunto
- terveysasema ja lääkärin sekä sairaanhoitajan asunto
- pienlainoilla tuettu yritystoimintaa ja puutarhanviljelyä
- avustettu kansanopiston tyttöoppilaita pienin stipendein
- koulutettu jatkohankeryhmiin vetäjiä
- puuta säästävien tulisijojen valmistuskursseja
- kummitoiminnalla tuettu täysorpojen lasten koulunkäyntiä
- hiv/aids-valistuskampanjaan hankittu materiaalia ja koulutettu vetäjiä

Erkki Andersson

Msingin ystävyysseuran taloudenhoitaja

Naisia Msingin uudella kaivolla.
Kuva Erkki Andersson.

Outo kansa pohjoisessa

hakkaa jäällä toisiaan kepeillä

– En ikinä uskonut näkeväni sitä miestä uudestaan, tansanialainen opettaja *Charles Mkumbo* muistelee ensitapaamistaan suomalaisen *Jorma Reinimaan* kanssa. Ei Mkumbo myöskään uskonut ikinä matkustavansa Suomeen, mutta elossyyskuussa tänä vuonna hän vieraili pitkäaikaisten yhteistyökumppanien kotimaassa yhdessä *Beatrice Mreman* ja *Marco Lyamuyan* kanssa.

Viittakiven opiston silloinen apulaisrehtori ja Msingin ystävyysseuran perustajajäsen Jorma Reinimaa tuli Mkumbon kotikylään Msingiin takaisin muutaman vuoden kuluttua ensitapaamisesta, vuonna 1991.

Tosin Mkumbo työskenteli tuolloin muualla eivätkä miehet tavanneet, mutta kansanopiston opettaja Beatrice Mrema kokkasi Reinimaan mukanaan tuomalle kymmenhenkiselle suomalaisporukalle. – Kyllä me ihmettelimme, kun suomalaiset tuppasivat koko ajan mukaan keittiöpuuhiin. He halusivat sytyttää itse jikon, (hiilellä toimivan tulisijan) aamuisin, Beatrice Mrema muistelee. – Ei siitä kyllä tullut mitään ja vaivihkaa lähetin jonkun auttamaan.

Kulttuurien törmäyksiä

Erityisesti Msingissä aiheutti suurta hämmennystä, että suomalaisporukassa oli jaettu tiskivuoroja myös miehille.

– Kun maaherra *John Z. Chiligati* vieraili suomalaisleirissä, hän huomauttikin siitä, ettei sellainen ole täällä tapana, Beatrice Mrema muistelee.

– *Hanna (Antila)* oli kuitenkin kauhean itsepäinen. Vasta seuraavalla kerralla, kun suomalaisporukka tuli, hän uskoi, että on parempi tehdä meidän tavalla.

Pienistä kulttuurien yhteentörmäyksistä huolimatta sekä Charles Mkumbolle että Beatrice Mremalle on jäänyt hyvä maku Msingin ystävyysseuran ja Msingin kyläläisten yhteistyön alkua ajoista.

– Se oli niin yllättävää, että he tulivat takaisin, kuten lupasivat. Ja vielä enemmän, että Jorma

Msingiläiset vieraat odottamassa hallituksen kyselytunnin alkua eduskuntatalon sivuovella.

Vas. Beatrice Mrema, Elina Puhto, Charles Mkumbo ja Marco Lyamuya.
Kuva Jukka Pääkkönen.

(Reinimaa) oli jostain löytänyt rahaa meidän suunnitelmamme toteuttamiseen, Mkumbo muisteli tämänsykyisellä Suomen-matkallaan. Tuolloin vuonna 1991 Msingin ystävyysseura aloitti yhdessä kyläläisten kanssa koulun rakentamisen, sillä kyläläiset olivat puhuneet koulun romahtamisesta Reinimaan edellisellä vierailulla.

Rakentamista ja koulutusta

Vuosien varrella msingiläiset ja ystävyysseura ovat toteuttaneet yhdessä monenlaisia projekteja. Koulurakennuksia on tehty viisi, on rakennettu yksi terveysasema sekä rehtorille, lääkärille ja sairaanhoitajalle asunnot.

Viimeisimmät rakennusprojektit ovat olleet työpaja naisryhmille ja parhaillaan tekeillä oleva tyttöjen asuntola yläkoulun yhteyteen.

Lisäksi osin tansanialaisella, osin suomalaisella rahoituksella on kaivettu useita kaivoja.

Suurin ponnistus on ollut Työ ja taito -hanke, jossa on koulutettu alakoulun jälkeen tyhjän päälle jääneitä nuoria ammattitaidon alkuun.

Lisäksi nyt on meneillään kehitysvammaisten lasten perheitä tukeva hanke.

Yhteistyökumppaneina ovat olleet paikalliset naisryhmät, Msingin kansanopisto ja Songela Development Association.

Ei pelkkää ihanuutta

Vaikka yhteistyön alku oli auvoinen, Msingissä on koettu kehityshankkeille tuttuja ongelmia.

- Msingiin perustettiin vuonna 2006 Songela-järjestö suuren innostuksen vallassa. Parhaimmillaan siinä oli yli 200 jäsentä, monen hankkeen vetäjänä toiminut Marco Lyamuya kertoo.
- Ihmiset olivat kuitenkin mukana vääristä syistä. Monet ajattelivat saavansa perheilleen suoraan hyötyä järjestön kautta.
- Kun Songela aloitti yhteistyön Msingi-seuran kanssa Työ ja taito -hankkeessa, moni pettyi, kun ei saanutkaan suoraa rahallista hyötyä. Kyläyhteisölle on paljon apua siitä, että nuoret pääsevät opiskelemaan ammattiin, mutta vain osa perheistä hyötyy siitä suoraan.

Marco Lyamuya kertoo, että tämä aiheutti kylällä kateutta ja riitoja. – Yhteistyö Songelan kanssa on välillä ollut tahmeaa, suorastaan poikki. Johtohenkilöiden vaihdosten jälkeen se taas sujuu.

Mihin te piilotatte lapset?

Kolmen hengen tansanialaisporukka tuli Suomeen suunnittelemaan yhteistyön jatkoa. Vieraista Beatrice Mrema ja Charles Mkumbo olivat ensimmäistä kertaa Euroopassa. Suomen suurlähetystö antoi tulomatkalle oman lisämausteensa kirjaamalla viisumiin Beatrice Mreman syntymäajan väärin. Matka oli tyssätä jo Nairobissa ja seuraavan kerran Amsterdamissa. Onneksi Marco Lyamuya on erittäin vakuuttava puhuja ja sai jopa Schengen-rajatarkastuksen hetytymään.

– Miten teillä voi olla näin paljon metsiä ja puita? Lentokenttäkin on keskellä metsää. Ja joka paikassa tulee vesi vastaan! Charles Mkumbo hämmästeli ensivaikutelminaan. Beatrice Mrema taas ihmetteli moneen kertaan, missä kaikki ihmiset ovat. – Mihin te piilotatte kaikki lapset? Myöhemmin Helsingin Taiteiden yössä vieraat vakuuttuivat, että Suomessa kuitenkin asuu ihmisiä. Vielä myöhemmin HIFK–Jokerit -ottelussa Mkumbo päätteli, että suomalaiset jostain syystä kokoontuvat mielellään isoihin halleihin.

- Voiko tämä olla laillista?, kysyi Marco Lyamuya ensimmäisessä jääkiekko-ottelussaan. – Että aikuiset miehet hakkaavat toisiaan pitkällä kepeillä?

Sauna sai ystäviä

Saunaan tansanialaiset pääsivät heti Suomeen saavuttuaan. Beatrice Mrema tykkäsi erityisesti Uhusiano-seminaarin pitopaikan, Ellivuoren savusaunasta. Vielä viimeisenä Suomen-iltanaan vieraat pyysivät päästä saunaan. Voi olla, että Msingiin nousee pian pieni sauna. Uusia yhteistyökuvioitakin hiottiin tiukan ohjelman käännteissä. Näyttää siltä, että seuraava yhteistyöhanke on työssä oppimista, oppisopimus-koulutusta, mutta niin, että siitä syntyisi seudulle pysyvä toimintatapa.

Kun msingiläiset palasivat kotiin, kyläläiset halusivat heti tietää, millaista siellä Euroopassa oli. Charles Mkumbo istui monena iltana kyläkapakassa puolille öin kertomassa pohjoisen ihmeistä. Sitä kukaan ei uskonut, että yölläkin oli valoisaa.

Hanna Antila-Andersson

Msingin ystävyyssseuran projektikoordinaattori

Vieraat kokeilivat taitojaan Peltolan golfkentällä.
Kuva Hanna Antila-Andersson.

Seminaariretki

Pirunvuorelle

Uhusiano-seminaaren osallistujat tekivät retken Pirunvuorelle ihailemaan jyrkkiä rinteitä ja luolia sekä tutustumassa taiteilija Emil Danielssonin ateljeehen. Kun Pyhän Laurin ja Pyhän Marian kirkkoja rakennettiin keskiajalla, piru yritti tuhota ne heittämällä kiviä Rautaveden yli.

Kuvassa vasemmalta Pia Mäkelä, Elina Puhto, Traute Stude, Beatrice Mrema, Airi Pajunen, Vilppu Palmberg ja Charles Mkumbo.

Parempaa maailmaa

paikallisia yhteisöjä tukemalla

Tässä tiedotteessa on Setlementtiliiton järjestämälle vapaaehtoisleirille osallistuneen belgialaisen *Annemie Van Roeyn* kuvaus (s. 12) Uluguru-vuorilla, Tandarin kylässä heinäkuussa pidetystä leiristä. Minulle tarjottiin mahdollisuus täydentää tätä taidokkaasti kuvitettua ja kokemuksellista leirikuvausta ja taustoittaa Setlementtiliiton syrjäseutujen perusopetusta kehittävää työtä laajemmin. Tähän tarjoukseen oli ilo tarttua, koska saan työskennellä hienon ja laadukkaan kehitysyhteistyöperinteen käytännössä. Oma tietämykseni setlementtiliikkeen kehitysyhteistyöstä on kertynyt vasta tämän vuoden alusta. Nykyään Setlementtiliiton kehitysyhteistyöhankkeet keskittyvät Tansaniaan. Aiemmin niitä on tehty muuallakin Afrikassa. Viimeisimpänä ympäristökasvatusta ja pienlajioja Senegalin maanviljelijöille tarjosi yhteishanke Suomen partiolaisten kanssa.

Paikallinen ja globaali vastuu

Setlementtiliike uskoo yhteisöllisyyden voimistavaan vaikutukseen. Elämän koko kirjon kattavassa setlementtityössä Suomen 36 paikallista setlementtiä toteuttavat käytännössä tasa-vertaisuuden ja yhteisöllisyyden ihanteita. Ne luovat mahdollisuuksia erilaisille ihmisille, myös kaikkein heikoimmassa asemassa oleville. Lähtökohtana on yksilöllisyyden ja moninaisuuden arvostaminen kaikessa toiminnassa, kansalaisopistojen kurseista päihdetyöhön ja asukastalotoimintaan.

Myös eri taustoista tulevien yksilöiden ja heidän ryhmiensä välisen yhteistoiminnan muotoja luodaan osana monikulttuurista työtämme. Myös kohdennettuja palveluita tarjotaan muun muassa maahanmuuttajatyössä, kuten maahanmuuttajanaisten kansalaistaitoja vahvistavassa Naisten koulussa. Yhdeksi tunnetuimmaksi setlementtityön toimintamuodoksi on viime vuosina tullut sukupuolisensitiivinen nuorisotyö. Tätä työtä tekevät Tyttöjen talot eri puolella Suomea sekä äskettäin Helsinkiin avattu Poikien talo.

Setlementtiliikkeen arvot ja vastuu

Viittakiven opiston piiristä sai alkunsa myös kehitysmaissa tapahtuva työleiritoiminta. Tähän vaikuttivat sodanjälkeiset kokemukset Suomessa. Toisen maailmansodan jälkeen Lapissa järjestettiin kansainvälisiä työleirejä, joilla korjattiin sodan aikaan saamia tuhoja. Tätä työleiriperinnettä jatkettiin seuraavina vuosikymmeninä edelleen.

Paikallisen oikeudenmukaisuuden tavoittelun lisäksi setlementtiliikkeen arvomaailma haastaa myös omaan, jokaisen välitöntä elämänpiiriä laajempaan vastuuseen. Setlementtiliikkeessä Viittakiven opisto oli liikkeellepanevana voimana kehitysmaa- ja yhteistyösuhteiden luomisessa.

Työleiritoiminnan käynnistäjä Jorma Reinimaa kuvailee Lapin työleirien innoittaneen samojen kokemusten ja vapaaehtoisuuden aatteen siirtämiseen toisiin maisemiin. Aikoinaan jälleenrakentamisessa autetun Suomen vaurastuttua tuli meidän aikamme toimia.

Tansania tärkeimmäksi kohdemaaksi

Henkilökohtaisten suhteiden kautta kohdemaaksi muodostui Suomen pääkumppanimaaksi luettava Tansania. Setlementtiliiton kehitysyhteistyötoiminta ponnistaa tästä vastavuoroisuuden ja vapaaehtoisuuden kokemuksesta.

Kuten koko suomalaisen järjestökentän myös Setlementtiliiton hanketoiminta on muuttunut maailman ja asetettujen vaatimusten sekä uuden ymmärryksen mukana. Tätä kuvataan järjestöjen hanketyön ammattimaistumisena. Tätä kehitystä heijastavat myös tapa puhua asioista ja keskeiset käsitteet.

Viime vuodet on vahvistettu kumppanuutta, tuettu paikallista omistajuutta sekä tavoiteltu tasa-arvoista etelän ja pohjoisen välistä vuorovaikutusta sekä hyvää hallintoa. Koko ajan setlementtiliikkeen hankkeissa mukana on ollut vahva vapaaehtoistyön henki. Tässä on pidetty arvokkaana kohtaamisen mahdollisuutta ja vastavuoroista oppimista. Paikallisten kylälaisten lisäksi on parina viime vuonna ollut myös tansanialaisia vapaaehtoisia mukana leireillä.

Liikahduksia kohti oikeudenmukaisempaa maailmaa?

Kun nykyinen, Suomen keväällä 2012 hyväksytty kehityspoliittinen ohjelma korostaa ihmisoikeuksia, sen on helppo todeta tukevan setlementtiliikkeen kehitysyhteistyötä koskevaa näkemystä. Järjestömme määrittää itsensä ihmisoikeusjärjestöksi.

Oikeus oppimiseen ja opetukseen käsitetään ihmisen perusoikeudeksi ja hyväksi keinoksi vähentää köyhyyttä. Hankkeemme ovatkin viime vuosina keskittyneet erityisesti koulutuksen kehittämiseen. Vapaaehtoisleirit ovat olleet osa laajempaa kehitysyhteistyöhanketta. Näin myös Tandarin vuoden 2012 leiri osaltaan liittyy käynnissä olevan Opetuksen ja oppimisympäristöjen kehittäminen Tansanian syrjäisillä seuduilla -hankkeen toteuttamiseen.

Hankkeissa yhteistyökumppanimme WEETU:n kanssa tuotetaan myös terveystiedotusmateriaalia ja tuetaan syrjäseutujen opettajien toimintaa koulurakennusten kunnostuksen lisäksi koko yhteisön saamiseksi mukaan kehitystyöhön. Hankkeet tehdään yhteistyössä paikallisten opetusviranomaisten kanssa.

Piirikunnan opetusviranomaisten tapaamisessa kiitettiin vilpittömän lämpimästi siitä hyvästä työstä, jota setlementtiliike niin työntekijöiden kuin vapaaehtoistenkin avulla on pitkäjänteisesti tehnyt Morogoron ja Mvomeron seudulla. Tässä viitattiin siis siihen arvokkaaseen perinteeseen ja käytäntöihin, joihin tutustumisen ja työskentelyn itse olen saanut aloittaa.

Henkilökohtaisesti minun korvissani kaikuu vahvasti hankekumppanin oikeutettu tiedustelu siitä, milloin heidän jäsenillään tai edustajillaan olisi mahdollisuus oppia ja tutustua Suomeen ja suomalaiseen opetusjärjestelmään. Kysymys lienee oikeutettu vähintäänkin kumppanuuden, tasavertaisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön hengessä.

Seuraavilla sivuilla on Annemie Van Roeyn kertomus vapaaehtoisleiristä Tandarin kylässä heinäkuussa 2012.

Matti Cantell, Suomen setlementtiliiton monikulttuurisen työn toimialajohtaja

TANZANIA WORKCAMP JULY 2012

United Republic of Tanzania - Jamhuri ya muungano wa Tanzania

Population: 43 601 796

Capital: Dodoma

Area: 945.087km² (6,2% water)

Official languages: Swahili & English (higher education)

Independence: Tanganyika on the 9th december 1961 (from UK);

Zanzibar on the 19th December 1963; Tanganyika united with Zanzibar on

the 26th April 1964; Renamed: United Republic of Tanzania on 29 October 1964

With the focus on education The Finnish Federation of Settlements and WEETU (a Tanzanian ngo) jointly arranged a workcamp in Tandari village, Morogoro region. The idea of the workcamp is to renovate 1 school building. We believe that education is a part of the core that is needed to improve people's lives.

4-07-2012 Karibu Sana Tanzania!!

From the very moment our airplane touched African soil, the real journey began. Dar Es Salaam with its 3.207 million citizens is Tanzania's largest city. Literally translated it means harbour of peace.. But mzungu (white one), my friend, keep your eyes open. It's a very colorful, bustling, bustling city. It is still early, Jan Willems, 'the settlements' technical advisor, arrived a couple of days earlier. He welcomed us warmly and made sure there was a little bus waiting to pick us up and drive us 190 kms further, to Morogoro. A city that lies at the base of the southern highland of Tanzania, the beautiful, Uluguru mountains they are hiding our final destination, the Tandari village school. It is wintertime here, the air is warm & dusty, it is around 27°C. As we drive along we see a very mixed, rough shifting landscape passing by. People carrying goods to sell, palm trees, houses, a market, Masai with cattle, small shops, cyclists with loaded bicycles, school-kids, local buses (dala dalas) packed with people,... On the back there are colorful writings like: 'magic of God' 'freedom & unity', 'never give up',

afternoon we arrive at the 'Tushikamane' guesthouse this will be our home for the first few days. Here we will prepare ourselves to start our "mission project".

For the next part I'm happy to pass the word Mr Mkoko.

Seija Saarikoski-Silvola.

5-07-2012 Preparations

The Settlements & WEETU brought a group of 10 people together. The group includes 7 European; Joel, Jan, Matti, Seija, Veronica, Annemie and Anneli and three Tanzanians. Victoria, who is studying in Dar Es Salaam to become a nurse, Mister Pearson aka Sukka (the driver), a Morogoro family man & Myself, Rama Mkoko. I was very happy, especially to see Joel, Jan & Seija again. We had worked together in the previous Pindé camp, where we also renovated one classroom. I participate because I want to make a contribution to help our future society. I was very glad & lucky that I had the opportunity to be a part of this project. I'm unemployed for the moment, so you can understand that I'm having some financial problems. I thank my brother because he backed me up & lent me money for the journey to Morogoro. I'm from Mwanza, rock city, near the Victoria lake, 939 km away from Morogoro. I left home on the 3th of July. It was a long journey, my bus was supposed to leave at 6 am, we left at 10 am because of a problem. I finally arrived in Morogoro around midnight. The next day I joined my fellow campers, we had a meeting with WEETU & discussed the final details, like shopping and transport. The next day we went to different markets to buy all the equipment that was needed, like, building materials and food. I helped with translations, bargaining, & renovating the school building.

9-07-2012 Ready for lift off!

In the mornig we meet our driver mr Pearson aka Sukka. Jan & Matti take care of the building materials, while the rest of us take the first ride in our jeep with Sukka. He brings us to the local market to buy all the fruit, vegetables, flour, rice & much more for the days that come. From the moment we (5 whites, Rama & Vicky) get out of the car, it's obvious we're there to do some major shopping. We brought 6 big empty baskets. In less than 5 seconds we're surrounded with people who were offering the best goods for the best prices. Rama & Vero proved to be very good in bargaining. It's a hectic place. But when you get over your first impression, you see that it is a well organized chaos. We managed to do our shopping in 2 hours. Jan and Matti on the other hand needed 7 hours. In other words we had to wait for a very, very long time. It seems that the waiting is also a part of Tanzania. There is a lot of waiting here, time moves a bit slower than in Europe. When you observe and try to breathe in the atmosphere, the conditions & the opportunities, you kinda get used to the waiting. After 5 hours, Jan & Matti arrived with the lorrie. Our convoi was compleet; A mini van, our jeep and the lorrie, were all loaded. We were ready & off we went. The montains unfolded a incredible landscap like I had never seen before. 5 kms from our destiny, the mini van stopped. It wasn't possible to drive further because the road was in a bad condition. We had to walk. The jeep moved on, further down the road there was a broken bulldozer blocking the way. it was milimeterwork but our Sukka nuzuri sana (very good driver) managed to pass. The lorrie (driving slowly) was still on the way, but it was here we realised that it was impossible for the lorrie to drive all the way to the village. All the building materials had to be carried... We were warmly welcomed by the villagers. While we hastily set up our tents (a little race) just before sunset, the villagers made us a fire so we could make some soup for dinner. The night came over Tandari village. The milkyway shines very bright so close to the equator.. Here you can really see the round curves of our earth. It makes you dream and awakens your sense of wandering. So one day Jan went for a walk and said to himself...

Selja Saarikoski-Silvola.

And I said to myself... (by Jan Willems)

Once the door finished, I said to myself... Well done. First door in thirteen years! let us celebrate this with a walk in the mountains. We met a group of people playing music for cheering up a wedding not a brass band as for a city wedding. But a local ngoma group with drums & whistles shaking tin boxes filled with stones. Singing a song in a irresistible rhythm dressed up and decorated with feathers on their heads and long grasses around the waist. Liling women waving green branches and laughing men having strings of little bells around the ankles. And I said to myself... Quite a band!

Selja Saarikoski-Silvola.

We were invited to this wedding. A woman was dancing in the middle of wild youngsters, she was collecting money & hiding it between her breasts.

And I said to myself... Most interesting!

Once back in our village, I said to myself... Let's walk a bit further & try to find this bulldozer blocking our way to Tandari. But A piki-piki taxidriver that I met told me there is no bulldozer, it is in Mgeta now. And I said to myself... Ok, maybe I can go and see where the cement is and the pile of timber the lorry was not able to bring up to the Tandari school yard. We had left it on the road, guarded by askari's. I walked for some half an hour but did not see, nor a pile of cement bags, nor the timber.

And I said by myself... Let's go to one of this beautiful rounded hills and climb one. For sure I'll see a pile of cement bags and a pile of timber. But once on the top of the hill I didn't see, nor the cement nor the wood.

And I said to myself... Let's go to that house down there & rest for a while since I am an old man. Once there I said... Habari (hello).and got a karibu (welcome) back.

I sat down on a wooden bench in the shade, leaning on my walking stick. A beautiful young lady came towards me & offered a sweet orange.

And I said to myself...

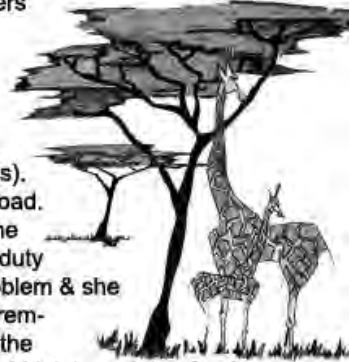
This is a good day!

14-07-2012

One week has past. Five days, five nights. The sun comes up & goes down again. vTime sudenly flies. Tandari was established a long time before colonialism. The village is located on the slopes of a mountain. Landslides during rainseason are common in this area. They also endanger the Tandari schoolground. The word 'Tandari' means widely spread or plenty. Long time ago, foreigners came and spread over the hill. The local people, after seeing an influx of white people settling among them, said: 'Wazungu wetsa wamema Tandari'. Which means 'white people came and filled the top hill'. By now all the white men are gone again.. The village has a total population of 1559. Around 350 of them belong to the working class, the rest are children & old people. There are only three teachers in the village. They are motivated and have made the brave choice of taking the challenge to get over 200 kids from the first to the second-degree. The schoolbell rang for the first time at 7 o'clock, Around 8 there was the second ring. From quite a distance you could hear groups of children running to school. I was pleasantly suprised about the discipline of young children. They arrived, in group singing & marching. They gathered around & first cleaned the schoolground with branches. By the time the teachers arrived they were all in line. The head teacher said "goodmornig" & one big voice answered with "good morning teacher!" They sang the national anthem & ran to the classrooms.. Singing. Quite an amazing view!

In the first week we had built ourselves some luxury like showers and a shelter. We arranged the supplies and installed a water filtering system. There was a town meeting. We got assistance from 5 fundis (technicians), 2 cooking mamas & 2 old askaris (guards). The villagers took care of all the building materials the lorie had left on the side of the road. They carried everything on their heads, 5 kms further to the school. Men, women & some children where helping. 50 bags of cement, 3m long beams, hardwood planks,.. Heavy duty indeed!. On the 12th we had to say goodbye to Anneli and Vicky. Anneli had a back problem & she needed to go home. Vicky had to go back to school. But we did a great job. The fundis removed the old roof, windows and the door and already started to make the new once. All the wood had been painted and the 1st rafter was ready. We had started to remove the old joints and the fundis were redoing the 1st wall, in local Morogoro style. Which is very shapely looking. We went back down the hill for the weekend, to take a real shower in Tushikamane and then.. we had 2 days of safari... In Mikumi National Park.

Sella Saarikoski-Silvola

19-07-2012 Back in the mountains

It's quite a contrast. The luxury of the bungalow in Mikumi and our home here. It's a tough life, living in the mountains. The people have such strong hearts & minds. They keep their heads high in these difficult & very poor conditions. I have the highest respect & admiration for their walk of life. It is fascinating & it makes you wonder about the little stuff that worries us at home. Our every day problems seem almost insignificant. It puts them in a different perspective & makes you smile :)!

Today I forgot to complain!! Yesterday we visited previous school projects of the settlements; Pinde & Pekomisegese. The way the children welcomed us was overwhelming. From the moment they saw the jeep they started running along with it & yelled Seijas' name. It's very nice to see how this woman carries such a warm heart to these children. Back in Tandari, our fundis did a great job while we were gone. They had almost finished all the new windows and filled the joints of 2 walls. The rest of the week we finished the 2nd rafter. New windows and the door were set in place. We managed to level the floor & made preparations for the drain. We had bought 50 trees & gave them to the schoolchildren. They were planted on the slopes of the hill next to the classroom to prevent landslides in the future. The children planted them and got the responsibility to take care of them. Around 6 pm the sun goes down and the mamas brought us dinner. Almost every evening it was the same. But it tasted goooood; coconut rice, beans & mixed vegetables. A little later the askaris arrived & made a fire for the night. The last evening we had a special dinner, everybody who had been helping was invited.

23-07-2012 Day of departure.

In the morning we helped the fundis putting up the 1st rafter for the roof. They will finish the building in the next three weeks. It felt strange leaving it without being totally finished. Jan worked till the very last moment. We broke up the tents and loaded the jeep. The children all came to say goodbye & sang us a song. When we drove away they were lined up next to road and yelled "byeee!" We moved on.. To the next part of our stay.

29-07-2012 Quality time

The group split up. Seija went home. Matti had work to do in Dar. Vero stayed in Morogoro. And Jan, Joel & me went to kipepeo beach camp. It's situated 9 kms from the Kigamboni pontoon which links the city of Dar with the south coast. So you need to take the ferry to get there. On the Kipepeo website there is a nice description of the area: 'A beautiful palm lined tarmac road brings you through an area that is so undeveloped it seems that it is forgotten by the city so close by.' It was peaceful and very tropical looking, on one side there is a mangrove & on the other side a creek. We enjoyed the days of rest. But here our luck made a turn. Just before we ran into our own misfortune we heard Matti's through a phonecall. He had been robbed in the city. He was walking to the hotel after a meeting. It was already dark, a car with open window had past him & a guy had snatched his bag. He had tried to hold on to it, but fell & the car dragged him, until he let go. His laptop, all his notes, gone. All the journey we had been careful. Never take your passport, don't put all your stuff in one bag, carry money in different places in your clothing. Maybe we were feeling too comfortable. It was the last day, we checked out, took all our stuff & went to the beach. Joel & me went for a walk I took my bag and camera because I wanted to take a picture from the creek. It was very peaceful but suddenly things changed.. Reality literally hit us on the head. Two boys, still very young, jumped out off the bushes and asked for money. They were holding pangas (bushknives) & threatened us. Joel slowly took out his wallet & handed them some money. I should have done the same but for a reason, I still don't get, I said "no". Maybe we got a bit rougher after our adventure in the mountains. I don't know. It was totally absurd, they were quite intimidating. It is strange that I did not really feel afraid. I must say that in this kind of situations adrenaline plays a very important role. In the end the boys took off with Joel's money and my bag. My camera, photo's, money, papers. All gone. One of the boys had hit me on the head and I had a cut in my arm that needed stitches.. Later the group got back together, everybody was safe and sound. We were all very relieved, told our stories and laughed because Matti & me were half handicapped. Stupid Muzungu's!

Veronica El Radaf.

At first I was so very angry about the situation. Most of all I regretted the loss of all my photos. But it is what it is. We were lucky, things could have been a lot worse. I was angry at the boys but most of all at myself because it was really stupid to walk around with a bag in that area (so undeveloped that it seems that it is forgotten by the city so close by.....). The young boys must feel like they hit the jackpot by robbing us. But this time they injured somebody. They crossed another invisible line, which is very sad. Who should we blame? Ourselves for being so naive, the boys because they took the action, the conditions, politics, social structures,... A combination of all seems the best option. Still it could have been avoided, we were such an easy target. Matti, Joel & me, we had to learn the hard way.

The minimum wage in Tanzania is only 28 euros a month & still 36% of the people live below the poverty line. This fact puts (for me) things in a different perspective. When I tell my Tanzania story, people only seem to remember the last part. It was only one day of events happening. I like remembering them all! I remember the days of shopping, the bumpy safari drives through the mountains, the renovation of the school, the villagers, the strong and warm hearted people, the songs of the children in the morning & their joy & enthusiasm, Vero, who learned them the beversong :), the dusty roads, the lack of tapwater & alternative showering, the taste of sweet oranges & tomatoes with masala,...

We all learned a lot from this journey. It was quite amazing. We confronted lots of challenging situations. It was an adventurous, exiting, most interesting, very different, instructive, extremely vivid, very intense, lively, musical, unbelievably beautiful, colorful, creative, heartwarming, joyfull trip filled with very, very impressive contrasts.

We'll end in Matti's words:
 "There are quite many lessons and issues
 that we faced and experienced during this camp
 to think about and keep in mind.

Työleiri Tansaniassa 2012

Työleirillä Tandarin kylässä aloitettiin kylässä huonokuntoisen koulurakennuksen korjaaminen. Työleirille osallistui Suomen settlementiliitto, WEETU ja Tandarin kyläläiset.

Annemie Van Roey
Tunnelmia ja tapahtumia

4. heinäkuuta: Tervetuloa Tansaniaan

Jan Willems, Settlementiliiton tekninen neuvonantaja, oli saapunut paria päivää aikaisemmin. Hän toivotti meidät, Anneli Martinin, Veronica El Radafin, Joel Purasen, Matti Cantellin, Seija Saarikoski-Silvolan ja minut Annemie Van Roey, tervetulleiksi ja varmisti että pikkubussi oli varattu meidän kuljettamiseen noin 190 kilometriä Morogoroon. Oli talviaika, lämmintä ja sumuista, noin 27 astetta. Ajomatalla näimme monenlaisia vaihtelevia maisemia: ihmisiä kuljettamassa tavaroita myytäväksi, palmunoksia, taloja, markkinoita. Masaita karjoineen, pieniä kauppiaita, pyöräilijöitä lasteineen, koululaisia, paikallisia busseja (daladaloja) täynnä matkustajia. Bussien takaseinässä on värikkäitä kirjoituksia kuten Jumalan magia, Vapaus ja yhteys, Älä koskaan luovuta. Sitten saavuimme Morogoroon, joka sijaitsee Tansanian eteläisen ylängöllä kauniiden Uluguru-vuorien laaksossa. Ne piilottelevat lopullista päämääräämme Tandarin kylää. Saavuimme Tushikamanen vierastaloon, joka oli kotimme muutamia ensimmäisiä päiviämme.

5. heinäkuuta: Valmisteluita, Rama Mkoko kertoo

Suomen settlementiliitto ja WEETU saattoi yhteen joukon nuoria ihmisiä. Ryhmään kuului seitsemän eurooppalaista: Joel, Jan, Matti, Seija, Veronica, Annemie ja Anneli sekä kolme tansanialaista, Victoria Mayanga eli Vicky, joka opiskelee Dar es Salaamin yliopistossa sairaanhoitajaksi, herra Pearson aka Sukka, kuljettaja ja morogorolainen perheenisä sekä minä, Rama Mkoko. Osallistuin, koska haluan tehdä osuuteni ja auttaa maamme tulevaa yhteiskuntaa. Olin hyvin iloinen ja onnellinen, että minulla oli tilaisuus olla osa tätä projektia. Olen tällä hetkellä työtön, joten voitte ymmärtää, että minulla on taloudellisia ongelmia. Kiitän veljeäni, joka lainasi minulle rahaa bussimatkaan Morogoroon. Olen Mwanzasta, kaupungista vuorilla lähellä Viktoria-järveä, 939 kilometrin päässä Morogorosta. Lähdin kotoa 3. heinäkuuta. Se oli pitkä matka, bussin piti lähteä kello kuusi aamulla, mutta ongelmien takia me lähdimmekin kello aamupäivällä. Lopulta saavuimme Morogoroon puolenyön maissa. Seuraavana päivänä meillä oli kokous WEETU:n kanssa, keskustelimme yksit yiskohdista kuten ostosten tekemisestä ja kuljetuksista.

9. heinäkuuta: Valmiina nostamaan kytintä

Kuljettajamme Pearson aka Sukka vei meidät paikalliselle torille ostamaan hedelmiä, vihanneksia, riisiä ja paljon paljon muuta tuleviksi päiviksi. Viidessätoista sekunnissa meidät ympäröi ihmiset, jotka tarjosivat parhaita tavaroita parhaaseen hintaan. Rama ja Veronica osoittautuivat hyviksi tinkijöiksi. Onnistuimme tekemään ostoksemme kahdessa tunnissa. Toisaalla Jan ja Matti tarvitsivat seitsemän tuntia rakennustarvikkeisiin. Toisin sanoen meidän piti odottaa hyvin hyvin pitkä aika. Näyttää siltä, että odottaminen on osa Tansaniaa. Mutta kun tekee huomioita ja yrittää hengittää atmosfääriä, olosuhteita ja mahdollisuuksia, niin tavallaan odottamiseen tottuu. Viiden tunnin jälkeen Jan ja Matti tulivat kuormurin kanssa, saattueemme oli valmis. Pikkubussi, jeeppimme ja kuormuri lastattiin. Viisi kilometriä ennen määränpäättämme pikkubussi pysähtyi. Oli mahdotonta ajaa eteenpäin, koska tie oli huonossa kunnossa. Meidän piti kävellä. Jeeppi pääsi eteenpäin, mutta vähän edempänä tiellä oli hajonnut puskutraktori tukkeena. Millimetrin tarkkuustyöllä hyvä kuljettajamme Sukka onnistui ohittamaan sen. Totesimme että kuormurin olisi mahdotonta ajaa matka kylään. Tarvikkeet piti siis kantaa. Kyläläiset toivottivat meidät lämpimästi tervetulleiksi. He olivat tehneet tulen niin että voimme tehdä keittoa illalliseksi. Yö laskeutui. Tandarin kylä. Linnunrata, loisti kirkkaana näin lähellä päiväntasaajaa. Täällä saattoi todella nähdä maapallomme pyöreät muodot. Se panee unelmoimaan ja herättää vaellushalun.

Parin työpäivän jälkeen Jan sanoi itselleen...

Heti kun ovi oli valmis, minä sanoin itselleni, että hyvin tehty, ensimmäinen ovi kolmeentoista vuoteen. Sitä juhlitaan kävel-yretkellä vuorille. Tap asimme joukon ihmisiä, soittavia ja hur-raavia, häitä juhlivia ihmisiä, ei mikään torvisoittokunta niin kuin kaupunkihäissä, vaan paikallinen ngomaryhmä rump-uineen, pilleineen ja kivillä täytettyine peltipurkkeineen, laula-en vastustamattoman rytmistä laulua päät koristettuina höy-henillä ja vyötäröt pitkällä ruohoilla, kukin koristautuneet naiset heiluttaen vihreitä oksia, miehet pie-nine helistinrenkaineen nilkoissaan. Ja minä sanoin itselleni, että onpas siinä bändi. Meidät kuts-uttiin häihin. Yksi nainen tanssi villiintyneiden nuorten keskellä, hän keräsi rahaa ja piilotti sen rint-ojensa väliin. Ja minä sanoin itselleni, että onpa kiinnostavaa!

Jan Willems

14. heinäkuuta

Tandari on asutettu kauan ennen siirtomaa-aikaa. Kylä sijaitsee vuorten rinteillä. Maanvyörymät ovat tavallisia tällä alueella. Ne vaarantavat myös Tandarin koulun alueen. Sana 'tandari' tarkoittaa laajalle levinnyttä tai paljoutta. Kauan sitten vierasmaalaiset tulivat ja levittäytyivät kukkuloille. Nyk-yisin valkoiset ovat taas poistuneet. Kylän väestön kokonaismäärä on 1559. Näistä noin on 350 ty-öikäisiä, muut ovat lapsia ja vanhuksia. Kylässä on vain kolme opettajaa. He ovat motivoituneita ja tehneet urheita yrityksiä saada yli kaksi sataa lasta ensimmäiseltä koulutasolta toiselle tasolle. Ensimmäisen viikon kuluessa olimme rakentaneet itsellemme mukavuuksia, kuten suihkun ja suo-jaan. Järjestimme tarvikkeemme ja asensimme veden suodatusjärjestelmän. Kyläkokous pidettiin. Meitä auttaa viisi fundia (ammattilaista), kaksi mamaa ruoanlaitossa ja kaksi askaria (vartijaa). Kai-kki mitä kuormuri oli jättänyt tienvarteen, kyläläiset kantoivat päidensä päällä viisi kilometriä koulu-lle. Miehet, naiset ja muutamat lapset autoivat. Viidenkymmenen kilon sementtisäkkejä, kolme metriä pitkiä parruja, lankkuja kovaa puuta.

Fundit purkivat vanhan katon, ikkunat ja oven, ja alkoivat tehdä uusia saman tien. Kaikki puutav-ara oli maalattu ja ensimmäinen kattotuoli tehtiin. Olimme alkaneet poistaa vanhoja liitoksia, ja fundit alkoivat tehdä ensimmäistä seinää perinteelliseen morogorolaiseen tapaan. Lähdimme vuo-riilta viikonlopuksi saadaksemme kunnon suihkun Tushikamanessa ja sitten meillä oli kaksi päivää safarille, Mikumin kansallispuistoon.

19. heinäkuuta: Takaisin vuorille

Melkoista kontrastia: loisteli bungalovi Mikumissa ja meidän kotimme täällä. Eläminen vuorilla on kovaa. Ihmisillä on vahva sydän ja mieli. He pitävät päänsä pystyssä näissä vaikeuksissa ja köyhissä oloissa. Se on lumoavaa ja panee ihmett-elemään pikkujuttuja, jotka kotona huolestuttavat. Meidän jok-apäiväiset ongelmamme näyttävät melkein merkityksettö-miltä. Ne saavat erilaisen perspektiivin ja panevat nauramaan. Tänään en valita mistään!

Jan Willems

Tandarissa fundimme olivat tehneet ison työn sillä aikaa kun olimme poissa. He olivat saaneet valm-iiksi lähes kaikki ikkunat ja täyttäneet kahden seinän liitoskohdat. Loppuviikon aikana viimeistelimme toisen kattotuolin liitoksineen. Uudet ikkunat ja ovi laitettiin paikoilleen. Onnistuimme vaaitsemaan lattian ja valmistelimme salaojia. Ryhmä lahjoitti viisikymmentä puuta istutettavaksi lähinnä koulua oleville rinteille estämään tulevia maanvyörymiä. Lapset istuttivat puut ja saivat vastuulleen niiden hoitamisen.

23. heinäkuuta: Lähtöpäivä

Aamulla autoimme fundeja laittamaan ensimmäisen kattotuolin paikoilleen. Fundit viimeistelevät rakennuksen seuraavan kol-men viikon aikana. Tuntui oudolta lähteä saamatta kaikkea va-lmiiksi. Jan teki työtä viimeiseen hetkeen saakka. Purimme telt-an ja lastasimme jeepin. Kaikki lapset tulivat hyvästelemään ja lauloivat meille. Kun ajoimme pois, he olivat rivissä tien varrella ja huusivat 'bye!'

Jan Willems

29. heinäkuuta: Laatuaikaa

Ryhmä hajosi. Seija lähti kotiin, Matilla oli töitä Dar es Salaamissa, Veronica jäi Morogoroon. Jan, Joel ja minä menimme Kipepeo-rannalle. Sinne on noin yhdeksän kilometriä Kigambonin laiturilta, joka yhdistää Dar es Salaamin etelärannikkoon. Kipepeossa näkymä on rauhallinen ja trooppinen, vieressä on mangroveita ja toisella puolella puro. Me nautimme lepopäivästä, jutellen, lukien, uiden ja kävellen puroille. Täällä meidän onnemme kääntyi. Juuri ennen kun suistuimme omaan onnettomuutemme, Matti soitti meille. Hänet oli ryöstetty kaupungissa. Hän oli ollut kävelemässä hotelliin kokouksen jälkeen. Oli jo pimeää, auto avoimin ikkunoin ajoi hänen ohitse ja yksi kaveri sieppasi hänen laukunsa. Hän yritti estellä, mutta kaatui ja auto raahasi häntä kunnes hän antoi sen mennä. Hänen kannettavansa, muistilpanonsa, kaikki menneet. Oli viimeinen päivä, olimme kirjutuneet ulos ja menimme rannalle. Otin mukaani kamerani, koska halusin ottaa kuvia purosta. Otin mukaani myös pienen laukun, jossa oli paperini, passini, luottokorttini. Koko matkan ajan olimme olleet erittäin varovaisia: älä koskaan ota passia mukaan, älä laita kaikkia tavaroitasi yhteen laukkuun, pidä rahasi useammissa paikoissa vaatteissasi. Oli kaunis aamu ja pienen luku-utuokion jälkeen Joel ja minä päätimme mennä Janin luo, joka oli uimassa purossa. Istuimme siellä hetken, otin muutamia kuvia ja hetken päästä käännyimme takaisin. Vain parinsadan metrin päästä Janista meidän mukava kävelyretkemme rannalla muuttui aivan joksikin muuksi. Sanamukaisesti todellisuus iski meitä päähän.

Kaksi poikaa, hyvin nuoria, hyppäsi pensaista ja pyysivät rahaa. Heillä oli pangat (viidakkoveitset) ja he uhkasivat meitä. Joel otti hitaasti lompakkonsa ja ojensi pojille jonkin verran rahaa. Minun olisi pitänyt tehdä samoin, mutta jostain syystä (en vielä tiedä miksi), minä sanoin 'Ei'. Aika absurdia, kun huomaa, että seisoo siinä bikineissä ja pojat ovat köyhissä vaatteissa, mutta heillä on pangat. Oli outoa että en pelännyt. Kaikki tapahtui kovin nopeasti.

Uskon että kun ei ole ylellisyyttä tuntee pelkoa, adrenaliini ottaa vallan, se on tärkeässä roolissa. Lopulta pojat ottivat Joelin rahat ja minun laukkuni. Yksi poika oli lyönyt minua päähän. Olin satuttanut käteni, ja se tarvitsi tikkejä. Me kaikki kävelimme takaisin ja yritimme pitää päämme kylmänä. Samana iltana ryhmämme kokoontui jälleen, myös Vicky oli tullut sanomaan hyvästi. Kaikki olivat turvassa ja terveitä. Olimme kaikki huojentuneita, kerroimme tarinoitamme ja nauroimme, vaikka Matti ja minä olimme puoliksi vaivaisia, tyhvät mzungut. Tilanteen huomioon ottaen meillä oli hyvin hauska ilta. Aluksi olin oikein vihainen tapahtuneesta. Kaikkein eniten pahoittelin kamerani menetystä, kaikkien kuvieni menetystä. Mutta oli miten oli. Meillä oli onnea. Nuoret pojat varmasti tunsivat, että olivat saaneet täyspotin ryöstämällä meidät. Ketä syyttää? Meitä, kun olimme niin naiiveja, poikia kun he ryhtyivät ryöstöön, olosuhteita, politiikkaa, sosiaalisia rakenteita. Kaikki nämä näyttävät olevan parhaita oletuksia. Silti, tämä olisi ollut vältettävissä. Me olimme kovin helppo kohde. Matti, Joel ja minä, meidän oli opittava kovimman kautta.

Tansaniassa minimipalkka on vain 28 euroa kuukaudessa ja edelleen 36 % väestöstä elää köyhyysrajan alapuolella. Tämä tosiasia asettaa asiat toisenlaiseen perspektiiviin. Kun kerron tarinaani Tansaniasta, ihmiset näyttävät muistavan vain viimeisen osan. Se oli vain yksi päivä tapahtumissa. Minä haluan muistaa ne kaikki. Muistan ostospäivät, kuoppaisen ajon vuorille, koulun korjaamisen, kyläläiset, vahvat ja lämminsydämiset ihmiset, lasten laulut aamuisin, heidän ilonsa ja innokkuutensa, Veronican joka opetti heille majavalaulun, pölyiset tiet, vesihanan puutteen ja omatekoiset suihkut, makeiden appelsiinien maun, masalatomaatit...

Matka oli seikkailu,
jännittävä, erittäin mielenkiintoinen,
erilainen, eloisa, intensiivinen, elämänläheinen,
musikaalinen, uskomattoman kaunis, värikäs, luova,
lämminsydäminen, iloinen matka täynnä
vaikuttavia kontrasteja.

Lopuksi Matin sanat:

Monia oppeja ja kokemuksia kohtasimme ja
koimme työleirin aikana, ajateltavaa ja

special thanks to:
The Tandan villagers!!!, Elna Puntö,
Rama Mkoko, Joel Puranen, Matti Cantell, Jan
Willems, Veronica El Radai, Victoria Mayanga, Pearson
Jesse, Seija Saarikoski-Silvola, Anneli Marlin, WEETU
The Finnish Federation of Settlements, Eneas Menzel & my mom!
text, layout & graphics by Annemie Van Rooy, Liliefuse1@gmail.com

Uhusianon ja UNGO:n hankkeen kuulumisia

Pitkää yhteistyötä

Uhusianolla on ollut yhteys Tansaniaan Morogoron alueelle jo järjestön perustamisesta asti. Uhusiano on ollut mukana toteuttamassa useita hankkeita, jotka ovat saaneet rahoitusta Suomen ulkoministeriöltä. Alussa yhteistyökumppaneina toimivat viranomaistahot, sillä tuolloin Tansaniassa ei juurikaan ollut paikallisia kansalaisjärjestöjä.

1990-luvun lopulta aina vuoteen 2005 Uhusianolla oli käynnissä hanke nimeltään Education and Evaluation. UNGO (Union of Non-Governmental Organizations Morogoro) perustettiin vuonna 1998 ja Uhusianolla oli UNGO:on tiiviit suhteet jo perustamisvaiheessa. UNGO ja Uhusiano tekivät ensimmäisen yhteistyösopimuksen vuonna 2000 ja yhteistyötä tehtiin jo Education and Evaluation -hankkeen puitteissa.

Resurssikeskus

Vuonna 2004 Uhusiano ja UNGO aloittivat yhteisen hankkeen, joka on tähdännyt Morogoron alueen kansalaisjärjestöjen kapasiteetin vahvistamiseen. Hankkeeseen sisältyi varsinkin alussa koulutusta ja lisäksi tavoitteena oli perustaa järjestöjä varten Morogoron kaupunkiin resurssikeskus, josta myös pienet ruohonjuuritason järjestöt saisivat tietoa muun muassa niistä koskevasta lainsäädännöstä, hankkeiden hyvästä hallinnosta sekä koulutus- ja rahoitusmahdollisuuksista.

Resurssikeskus (Information and Resource Centre, IRC) perustettiin Morogoron keskustan lähelle Sabasaban alueelle, toimistorakennukseen, jossa myös Kepan Tansanian maatoimisto tuolloin sijaitsi. Kepa teki tiivistä yhteistyötä UNGO:n kanssa, koska niiden toimistotilat sijaitsivat samassa kerroksessa.

Resurssikeskuksen toimintoihin on alusta saakka sisältynyt myös atk-luokka, joka tarjoaa järjestöille mahdollisuuden netin käyttöön, mutta tukee myös UNGO:n omaa varainkeruuta toimimalla nettikahvilana. Atk-luokassa järjestetään myös tietokonekursseja.

Resurssikeskuksen omavaraisuutta pyrittiin kehittämään myös tarjoamalla kokoustiloja ja UNGO:n autoa vuokralle.

Järjestöjen käytettävissä on ollut myös niiden toimintaan liittyvä kirjasto. Hankkeen rahoituksella keskukseseen palkattiin projektityöntekijä ja IT-työntekijä, koska Uhusianon tavoin UNGO:llaakaan ei ole palkattua henkilöstöä.

UNGO voimistuu

UNGO on kasvanut yhteistyön aikana aloittelevasta järjestöstä vahvaksi alueelliseksi kattojärjestöksi, joka on vaikuttanut kansalaisjärjestöjen asioihin myös valtakunnallisella tasolla. UNGO:n jäsenjärjestöjen määrä on myös vuosien aikana noussut lähelle kahta sataa. Koska suuri osa sen jäsenjärjestöistä toimii kaupungin ulkopuolella laajan Morogoron läänin alueella, UNGO toivoi että resurssikeskusmaista tiedotusta ja tukea voitaisiin hajauttaa laajemmalle alueelle, lähemmäs järjestöjä.

Idd Mdanku on toiminut UNGO:n sihteerinä vuodesta 2010 lähtien.

Vuonna 2007 Uhusiano ja UNGO jatkoivat yhteistä hanketta ulkoministeriön myönnetyä tukea kolmen vuoden jatkohankkeelle.

>

Morngonet on pienten järjestöjen keskus Matombossa ja osa UNGO:n alueverkostojen tukitoimintaa. Kuvassa vasemmalla olevan Emma Simon Palosen kanssa Morngonetin aktiivijäseniä.

Resurssikeskus jatkoi toimintaansa, mutta lisäksi tuettiin järjestöjen alueellisten verkostojen toimintaa ja alueellisia järjestöjen keskuksia esimerkiksi Ulangassa, Kilosassa ja Matombossa. Samaan aikaan pyrittiin vahvistamaan resurssikeskuksen ja UNGO:n omavaraisuutta varainkeruuta kehittämällä.

Kepa alkoi suunnitella maatoimistonsa muuttoa pois Morogorosta, mikä sai UNGO:n pohtimaan resurssikeskuksen tulevaisuutta. Resurssikeskus toimi vuokratuissa tiloissa ja UNGO näki parhaaksi vaihtoehdoksi hankkia oman kiinteistön välttääkseen riippuvaisuutta vuokranantajasta.

Mutkia matkassa

Resurssikeskukselle hankittu rakennus vaati kuitenkin remonttia, joka käynnistyi hankkeen kuluessa, mutta ei valmistunut. Yhteinen hanke päättyi vuonna 2009 ja Uhusiano oli anonut ulkoministeriöstä vuoden jatkorahoitusta remontin loppuun saattamiseksi. Rahoitusta ei kuitenkaan myönnetty ja yhteistyöhön tuli vuoden tauko. UNGO ei pystynyt viemään remonttia loppuun ilman ulkopuolista tukea eikä resurssikeskus voinut muuttaa omiin tiloihinsa, vaan jatkoi toimintaansa vuokratuissa tiloissa säästöliekillä. Vuotta myöhemmin Uhusianon tekemä hankehakemus kolmen vuoden jatkohankkeesta hyväksyttiin ulkoministeriössä ja hankkeen loppuun saattamiselle myönnettiin rahoitusta, että resurssikeskus voitaisiin luovuttaa hallitusti UNGO:n hallintaan.

Vuosi 2011: Remontin haasteita ja NGO Forum

Uhusianon vuonna 2011 alkanut nykyinen hanke on siis jatkoa pidemmälle UNGO:n kanssa tehdyille yhteistyölle. Pää tavoitteena on vahvistaa UNGO:n omavaraisuutta ja sen jäsenjärjestöjen verkostoitumista. Ensimmäisenä hankevuonna 2011 vietiin loppuun resurssikeskusta varten hankitun kiinteistön remontti. Remontti ei sujunut aivan ongelmitta ja sen budjettia jouduttiin korjaamaan ylöspäin kesken vuoden.

Remonttisuunnitelma oli alun perin tehty vuonna 2009 ja parissa vuodessa oli tapahtunut muutoksia jo tarvikkeiden hinnoissakin. Myös muita viivytyksiä tapahtui ja remontti valmistuikin vasta seuraavan vuoden puolella.

Remontin, atk-luokan ja resurssikeskuksen päivittäistoimintojen jatkamisen lisäksi hankkeesta rahoitettiin vuonna 2011 Morogorossa pidetty kansalaisjärjestöjen seminaari, NGO Forum. Seminaari kokosi paikalle joukon UNGO:n jäsenjärjestöjen ja myös paikallishallinnon edustajia. Paikallishallinnon edustaja on mukana myös hankkeen ohjausryhmässä. Ohjausryhmä seuraa hankkeen etenemistä ja antaa neuvoja tarvittaessa. Ohjausryhmään kuuluu myös muutamien UNGO:n jäsenjärjestöjen edustajia, Kepan ja Uhusianon edustajat sekä UNGO:n resurssitiimiin kuuluvia avainhenkilöitä.

Ungon toimiston remontti oli tarpeen. Seinää tutkimassa Joseph Renaux ja Emma Simon Palonen.

Vuosi 2012: Rekrytointeja

Remontin lisäksi hankkeen varoista maksettiin vuonna 2011 kahden työntekijän palkka. Projekti-koordinaattori *Venance Mlally* ja atk-vastaava *Harold Mloka* olivat työskennelleet resurssikeskuksessa aivan sen alusta alkaen. Venance Mlally irtisanoutui vuoden 2012 alussa ja hankkeeseen piti rekrytoida uusi projektityöntekijä viimeiseksi vajaan kahdeksi vuodeksi.

Tämä oli Uhusianon kannalta harmillista, koska yhteistyö Venance Mlallyn kanssa oli sujunut hyvin ja vuosien kuluessa oli syntynyt myös molemminpuolinen luottamus. Mlallyn kannalta päätös oli varsin ymmärrettävä ja hän jatkoi uusissa haasteissa muiden suomalais-tansania-laisten hankkeiden parissa.

Uuden projektityöntekijän rekrytointi vei useita kuukausia, mutta kesällä tehtävässä aloitti *Titus Lugendo*.

Resurssikeskukselle on palkattu myös toimisto-apulainen ja uudelle remontoidulle toimistorakennukselle on tarvittu yövarijä. Remontti valmistui alkuvuodesta ja resurssikeskuksen atk-luokka muutti uusiin tiloihin jo huhtikuussa. Syksyllä UNGO:n on tarkoitus järjestää jälleen järjestöseminaari. Lisäksi vuoden toimintoihin Tansaniassa kuuluu vierailujen ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen alueverkostoissa. Tänä vuonna UNGO:n ohjausryhmä on kokoontunut kolmesti.

Suomessakin tapahtuu hankkeeseen kuuluvaa: Uhusianon elokuussa järjestämä seminaari ja kahdesti vuodessa ilmestyvä tiedote ovat myös osa hanketta.

Tuleva vuosi

Ensi vuosi on hankkeen viimeinen ja siihen liittyy myös valmistautuminen resurssikeskuksen luovuttamiseen UNGO:lle. Vuoden aikana hankkeesta tullaan maksamaan työntekijöiden palkkoja ja myös vuosittaiset NGO Forum ja Uhusianon seminaari on tarkoitus järjestää entiseen malliin. Lisäksi tarkoituksena on ainakin aloittaa hankkeen evaluaatio, sillä yhdeksän vuoden hankkeen vaikutuksia on tarpeen arvioida kunnolla viimeistään nyt. Uhusiano voi käyttää evaluaation tuloksia hyödyksi myös jatkossa suunnitellessaan omaa tulevaa toimintaansa ja mahdollisia uusia projekteja.

Pia Mäkelä

Uhusianon puheenjohtaja

Uutta henkilökuntaa resurssikeskukseen

UNGO:n ja Uhusianon yhteisen projektin Informaatio- ja resurssikeskukseen on palkattu uutta henkilökuntaa.

Titus Lugendo

Titus Lugendo on aloittanut loppukesällä UNGO:n ja Uhusianon informaatiokeskuksen projekti-koordinaattorina. Hänellä on sosiologian BA-tutkinto ja hän on erikoistunut projektien seuranta- ja evaluaatiotehtäviin. Sen lisäksi hän on työuransa aikana hankkinut kokemusta projektihallinnosta, fasilitoinnista ja keskustelujen eteenpäin viemisestä ja sovittamisesta. Hän on myös ollut Bagamoyon taidekorkeakoulun ohjaajana. Titus Lugendolla on kokemusta työstä kansalaisjärjestöjen kanssa. Hän on työskennellyt Mbeyan läänissä inhimillisen kehityksen ohjelmassa projektin johtajana sekä koordinaattorina tansaniaalaisten järjestöjen verkostossa.

Rose Antony

Rose Antony on keskikoulun käynyt tietokoneen käsittelyyn erikoistunut UNGO:n ja Uhusianon Informaatio- ja resurssikeskuksen uusi vastaanottovirkailija. Hänellä on kokemusta työstä kansalaisjärjestöjen parissa, mm. Good Life Trust Fund (Usko hyvää elämään) sekä puheenjohtajana kansalaisjärjestössä Juhudi Arts Focus Centre.

Meistä on moneksi – apinanpelättimeksikin

Tushikamanen alue on parissa vuodessa virkistynyt suuresti. Olimme vierastalon asukkaina reilun kaksi viikkoa tänä vuonna ja saimme seurata vapaa-aikoinamme kahtakin W-3-W:n järjestämää noin viikon mittaista biodynaamisen viljelyn kurssia: kompostointia, kateviljelyä ja monenlaista muita biodynaamisia seikkoja, tomaatteja, porkkanoita, villiauringonkukkia, mchichaa ynnä kaikenlaista muuta. Toisella kurssilla osallistujat kylistä toivat kasapain tuoretta heinää katteeksi viljelmille. Sitä taisi olla yli tarpeenkin.

Eräänä aamuna kurssin loputtua puutarhan hoitajat kerääntyivät Tushikamanen pihalle vesijohdon vaiheille ylen määrin iloisina ja innostuneina. He toivat alhaalta puutarhasta heinätukkoja. Ilo oli aivan ylitsevuotavaa, sen saatoimme todeta Tushikamanen kuistilta, että 'ain laulain työstä tee'. Keppejäkin ilmaantui jostakin paikalle.

Kaverit häärivät ja häsläsivät jotakin, josta emme oikein saaneet selvää. Ilo oli kuitenkin suuri.

Monen vuoden tauon jälkeen Tushikamanen pihalle oli ilmestynyt apinaperhe, kuutisen jäsentä, kaksi tai kolme aikuista ja kolmisen lasta tai nuorukaista. Ne olivat viher-pitkähäntäisiä, pieniä, somia marakatinsukuisia apinoita. Uskaliaita. Somia, mutta puutarhan tuhoajia, ne söivät kaikkea.

Apinaperhe tuli aina aamunkoitossa tutkimaan, mitä hyvää syötävää Tushikamanen viljelmillä oli. Niitä eivät karkottaneet huudot, ei käsien taputus, ei kivien heittäminen eivätkä juoksu-uhkaukset. Kaikki paikalla olleet ja paikalle tulevat heittivät kiviä, huusivat, läiskivät käsiään ja juoksivat, kun yrittivät häätää apinoita ihmisten ruokapöydästä.

Ja sitten, tuosta puutarhakaverien ilosta syntyi apinanpelätiin, juuri samaa tyyppiä kuin meillä linnunpelätiin. Se pystytettiin tomaattiviljelmien reunalle strategiseen paikkaan. Pelätiin oli puettu mzunguksi: lippalakki, paita, resuiset housut ja valkoinen naama.

Pelättimen pystyttämisen jälkeen heräsin aamu-yöstä ääneen, jota on vaikea kuvailla. Se oli kova, karkea, pelottava vailla mitään vertaa. Se jatkui ja jatkui. Kun ensimmäisestä, melkein pelon-omaisesta ajatuksesta tokeni, selvisi että apinat eivät uskaltaneet mennä tomaattiviljelmille.

Kaksi päivää apinat pitivät pelottavaa meteliään aamunkoitosta keskipäivän tienoille, varoittivat ryhmänsä jäseniä, karjuivat, purkivat kiukkuaan siitä, että helpolle ruokapöydälle oli tapahtunut jotakin. Mutta eivät uskaltaneet maahan tomaattien eivätkä muiden viljelmien joukkoon. Mzungussa on tehoa.

Elina Puhto

Puutarha-apulainen (oikealla) ihailee tehokasta apinanpelätintä. Kuva Meta Sahlstöm

Pikipikin kuljettajia ja monta uutta mamaa

Vietin kesäni Morogorossa, työharjoittelijana ja vapaaehtoisena WEETU:n ja Äetsän kehitysmaaseuran yhteisessä tyttöjen koulutusprojektissa. Jo ensimmäisestä päivästä lähtien tuntui siltä kuin paikka olisi tuttu. Kaikki olivat ystävällisiä, totta kai, mutta myös niin välittömiä, että tunsin kuuluvani suureen tansanialaiseen perheeseen.

Kuuliainen pikipikin ajaja

Jotenkin täällä ollessa omakin perhe tulee lähemmäksi, vaikka heistä on fyysisesti paljon kauempana. Ehkä se johtuu siitä, että esimerkiksi eräs *pikipikin* kuljettaja, (*pikipiki* tai *bodaboda* on paikallinen moottoripyörätaxi) lähetti valtavasti terveisiä äidilleni ja isälleni, joita hän ei tietenkään ollut koskaan tavannut. Hän puhui minulle koko ajan kolmannessa persoonassa: 'Tykkääkö hän Tansaniasta?' 'Onko hän sitä mieltä että olen hyvä kuljettaja?'

Monet olivat pelotelleet pikipiki-onnettomuuksista ja uhkarohkeista ajajista. Huomautin *pikipikin* kuljettajalleni että olisi kiva jos hän ei puhuisi

puhelimeen ajaessaan. Huomautus auttoi, sillä seuraavan kerran puhelimen soidessa hän pysäköi tien viereen ja alkoi vaihtaa kuulumisia kaverinsa kanssa, kesken matkan jonka minä maksan.

Työmyyrät

Stereotypia siitä että suurin osa tansanialaisista suhtautuisi välinpitämättömästi tai laiskasti työntekoon, ei pidä kokemukseni mukaan paikkansa. Monet ihmiset joiden kanssa työskentelin tai joita tapasin, tekivät normaalin kahdeksan tunnin palkkatyön jälkeen vapaaehtoistöitä myöhään iltaan asti. He tulivat toimistolle useimmiten myös lauantaisin, joka on monelle tansanialaiselle vieläkin täysi työpäivä.

Ainoastaan sunnuntai on omistettu kirkonmenoille ja levolle. Tosin useimmiten vain silloin on aikaa käydä peltotöissä, jos perheellä on viljelyksiä, tai hoitaa asioita joita arkena ei ehdi. Pikkukaupat ovat auki ja kaduilla myyjät ovat sunnuntaisinkin.

Dadat

Kukaan ei tee niin ahkerasti ja tauotta töitä kun monissa perheissä työskentelevät *dadat* (sisar tai naisista käytetty ystävällinen nimitys). He työskentelevät seitsemän päivää viikossa, aamusta iltaan, usein vielä senkin jälkeen kun muu perhe on mennyt nukkumaan. Heidän täytyy pestä käsin perheen vaatteita. Punaruskea hiekkapöly menee aivan kaikkialle vaatteisiin ja taloon sisälle varsinkin tuulisena aikana heinä-elokuussa, eikä vaatteita useinkaan voi käyttää päivää paria pidempään. Tansanialaiset puhuvat *dadoista* usein osana perhettä ja *dadat* saavat paremman elintason näissä sijaisperheissä kuin heidän omassa kodissaan.

Köyhyyden monenlaiset kasvot

Olen ollut monta kertaa Afrikassa, silti köyhyys aina yllättää. Se ei ole sellaista kuin kuvittelisi, en esimerkiksi Morogorossa tavannut juurikaan katu-lapsia. Useimmiten olin tekemisissä ihmisten kanssa, joilla oli koulutus ja työpaikka. He pukeutuivat siististi ja heillä oli monta vaatepartta, kenkiä, laukkujakin useita.

Mutta kun vierailee heidän kotonaan, vasta silloin ymmärtää, kuinka eri tavalla tansanialaiset elävät. Eräskin hyvä ystäväni asuu yhdessä pienessä huoneessa miehensä ja lapsensa kanssa. Ruokaa laitetaan talon kuistilla ja kaikki nukkuvat samassa sängyssä. Siitäkin huolimatta heillä on koti-apulainen, se on Suomessa hyvin harvinaista.

Eroja ja yhtäläisyyksiä

Mzungun näkeminen tansanialaisen omalla kotitiellä oli aina yhtä ihmeellistä, vielä lähes kahden

kuukauden jälkeenkin. Vaikka *mzungu* ei enää jaksaisi vastata ihastuneisiin huuteluihin, varsinkin kotiin raahautuessa lähes tunnin *daladala*-matkailun jälkeen kotiin pilkkopimeällä.

Ainainen *mzunguna* oleminen ja muutkin kulttuurierot ovat toisinaan raskaita. Kuitenkin jokainen kerta kun pystyin ostamaan appelsiineja katukauppiaalta ja saan samanlaista puolivälinpitämättömää kohtelua kuin kuka tahansa paikallinen ilman hinnan tuplaantumista tai naimaehdotuksia, koin olevani lähempänä sitä miksi reissuun lähdinkin.

Lämmin maa

Tansaniassa kaikki ovat toistensa siskoja ja veljiä, äitejä ja isiä. Harvoin itsensä sisaruksina minulle esiteltävillä henkilöillä kuitenkaan oli samat vanhemmat. Lähtiessäni Tansaniasta minullakin oli kolme uutta äitiä, tuttua naista, jotka totesivat että olen heidän tyttärensä, 'my first born'.

Täällä yhteiskunta ei sinällään pidä huolta kenesäkään, ihmiset sen sijaan katsovat toistensa perään sitäkin enemmän. Huolenpito ei ehkä ulotu infrastruktuurin heikkouteen, ränsistyneisiin rakennuksiin, olemattomaan jätehuoltoon eikä juoksevan veden puutteeseen, mutta ihmisillä on lämmin olla.

Mielestäni suomalaisilla olisi paljon opittavaa tansanialaisten sosiaalisesta kanssakäymisestä. Tätä mahdollisuutta voisi hyödyntää myös kehitysyhteistyössä. Avun kaksisuuntaisuus tuntuu useasti jäävän vain sanahelinän tasolle.

Oona Timonen

WEETU:n vapaaehtoinen työharjoittelija kesällä 2012. WEETU on lyhennys kansalaisjärjestön nimestä Wings Environment and Education Transformation Unity.

Oona Timosen isäntänä oli Weetun koordinaattori Venance Mlally, tässä perheineen.

Uhusiano ry

Uhusiano on swahilia ja merkitsee yhteyttä, yhdyssidettä. Uhusiano on suomalaisten, Tansaniassa kehitysyhteistyötä tekevien kansalaisjärjestöjen yhteysjärjestö.

Yhdistyksen vapaaehtoiseen työhön perustuvan toiminnan painopisteitä ovat tiedotus, koulutus ja koordinointi Suomessa ja Tansaniassa.

Työmuotona ovat kokousten lisäksi Suomessa vuosittain pidettävä Uhusiano-seminaari, tiedotelehden julkaiseminen kaksi kertaa vuodessa, jäsenkirjeet sekä erilaiset koulutus- ja tiedotustilaisuudet.

Uhusianon kumppanijärjestö Tansaniassa on UNGO (Union of Non-Governmental Organisations in Morogoro). UNGO:n ja Uhusianon yhteinen tukihanke on tansanialaisia ja suomalaisia kansalaisjärjestöjä palveleva resurssikeskus Morogorossa.

Uhusianon jäseniksi voivat liittyä yksittäiset henkilöt tai erilaiset järjestöt.

Vuoden 2013 jäsenmaksut

- henkilöjäsenet 20 euroa
- opiskelijat, työttömät ja eläkeläiset 10 euroa
- jäsenjärjestöt 40 euroa
- kannatusmaksu 100 euroa

Jäsenmaksu maksetaan Uhusiano ry:n tilille VSOP FI25 5660 0620 0121 95.

Merkitse liittyessäsi yhteystiedot (osoite ja sähköposti) tiedonanto-osaan.

Jäseneksi voi liittyä myös Uhusianon kotisivujen kautta osoitteessa www.uhusiano.kopteri.net. Muista yhteystiedot myös liittyessäsi netissä.

Uhusianon hallitus vuonna 2013

Puheenjohtaja **Pia Mäkelä**
piapetronella@yahoo.com
040 901 5224

sihteeri **Elina Puhto (vuoden 2012 loppuun)**
Katajanokanranta 17 D 40, 000160 Helsinki
elina.puhto@wmail.fi
040 7461 635

Muut varsinaiset jäsenet

Erkki Andersson, taloudenhoitaja, Helsinki
Matti Cantell, Espoo
Emma Simon Palonen, Helsinki
Heli Pimenoff, Sastamala
Elina Puhto, Helsinki
Meta Sahlström, Vasa
Traute Stude, Espoo
Marja-Leena Tihveräinen, Sastamala

Varajäsenet

Kari Lindstedt, Helsinki
Kirsi Mankila, Hyvinkää
Vilppu Palmberg, Turku
Georg Pimenoff, Sastamala
Sinikka Sepänmaa, Vaasa
Oona Timonen, Helsinki

Uhusianon kotisivut

www.uhusiano.kopteri.net

Uhusiano-tiedote 2/2012

Toimitus: Elina Puhto, Berit Valtonen
Taitto: Berit Valtonen, Annemie Van Roey (12-18)
Etukannen kuva: Veronica El-Radaaf
Paino: Vaasan painatuskeskus